

1. Om forhandlingene i 2017

I 2017 er det mellomoppgjør som innebærer at bare lønnsreguleringer forhandles sentralt i KS-området. Forhandlingene har frist 30. april. Siden 2009 har partene alltid blitt enige om en forhandlingsløsning i mellomoppgjørene. Hvis partene ikke kommer til enighet går oppgjøret til mekling.

Høsten 2017 vil KS på vegne av medlemmene reforhandle Hovedavtalen og tre særavtaler. De tre særavtalene er Kommunelegeavtalen, Arbeidstidsavtalen for undervisningspersonale og Barnehageavtalen.

KS har som arbeidsgiverorganisasjon fått fullmakt til å inngå sentrale tariffavtaler på våre vegne. Det er Hovedstyret i KS som vedtar forhandlingsmandatene for forhandlingene. I henhold til KS vedtekter skal Hovedavtalen vedtas gjennom uravstemning når forhandlingene er ferdig. Det fremkommer av kommunens delegasjonsreglement at det er YY som avgir stemme på vegne av X kommune/fylkeskommune. Mellomoppgjøret og resultatet av særavtaleforhandlingene godkjennes gjennom vedtak i KS Hovedstyre.

Bred forankring hos KS medlemmer er viktig, både gjennom gode politiske prosesser i hver kommune og fylkeskommune og på de fylkesvise strategikonferansene. KS har nå sendt ut årets debathefte med spørsmål knyttet til mellomoppgjøret i 2017, Hovedavtaleforhandlingene og særavtaleforhandlingene.

Fylkestinget/kommunestyret har det overordnede arbeidsgiveransvaret i den enkelte fylkeskommune/kommune, og rådmannen legger derfor frem problemstillingene og spørsmålene i debatheftet til politisk behandling.

2. Mellomoppgjør 2017

Forhandlingsgrunnlaget for mellomoppgjøret 2017 ble langt på vei avtalt mellom partene allerede i hovedoppgjøret i 2016. Sentrale lønnstillegg, avsetningen til lokale forhandlinger, beregnet overheng og anslått lønnsgradning, innebærer at om lag 2,2 prosent av årslønnsvekstrammen er bundet før forhandlingene starter. Partene la videre til grunn at det i 2017 skal avsettes midler til lokale forhandlinger (i HTA kapittel 4) på 0,9 prosent per 1.9.2017. KS har fremført ovenfor partene at eventuelle disponible midler i 2017 bør brukes til å justere den lokale potten. Det kan gjøres på to måter: Øke potten utover de 0,9 % som er avsatt eller ved å endre virkningsdato til tidligere på året enn 1.9.2017. Det siste vil bidra til et lavere overheng ved hovedoppgjøret i 2018. Det er ikke ventet at pensjon vil bli en del av mellomoppgjøret i 2017.

3. Hovedavtalen

Avtalen regulerer de grunnleggende spillereglene mellom partene, både på sentralt og lokalt nivå. Hovedavtalen inneholder bestemmelser om forhandlingsordningen, tvisteløsninger, samarbeid, tillitsvalgtordninger og medbestemmelse mellom partene. Hovedavtalen skal være et virkemiddel for å legge til rette for gode prosesser mellom partene og for utvikling av kvalitativt gode tjenester.

4. Kort om innholdet i særavtalene som skal forhandles høsten 2017

Kommunelegeavtalen (SFS 2305)

Avtalen regulerer både lønns- og arbeidsforhold for fastlønte leger uansett type legearbeid i kommunehelsetjenesten. I tillegg har avtalen bestemmelser om arbeidstid og godtgjøring for legevaktslegene, herunder privatpraktiserende leger som går legevakt. Kommende endringer i akuttmedisinforskriften vil etter hvert stille strengere krav til kompetanse hos legevaktslegene. Kompetansekravene, arbeidstids- og vernebestemmelser kan medføre utfordringer for organiseringen av legevaktene. Kravene til et godt pasientforløp må balanseres mot forsvarlige ordninger for legene.

Arbeidstidsavtalen for undervisningspersonalet (SFS 2213)

Da arbeidstidsavtalen ble reforhandlet i 2013 ble det brudd, og avtalen ble brakt inn i Hovedtariffoppgjøret i 2014. Oppgjøret endte med et meklingsresultat som både KS og Utdanningsforbundet anbefalte sine medlemmer. De øvrige lærerorganisasjonene anbefalte ikke forslaget. Resultatet ble ikke akseptert av Utdanningsforbundets medlemmer i uravstemningen. Det ble streik 25. juni 2014, og streiken varte i litt over to måneder.

De viktigste endringene i avtalen som kom til da streiken ble avsluttet, var at hver kommune skal forhandle om arbeidsårets lengde, og at det på hver enkelt skole skal forhandles om arbeidstid på skolen, dvs. hvor lenge lærerne skal være på arbeidsplassen. Målet er en lokal arbeidstidsordning som blant annet bidrar til økt samarbeid og bygging av kollektiv samhandlingskultur.

KS gjennomfører for tiden et FoU-arbeid som ser på hvordan de lokale forhandlingsprosessene har forløpt i kommuner/fylkeskommuner og på den enkelte skole. Et partssammensatt utvalg bestående av KS og lærerorganisasjonene arbeider med å bygge opp et felles kunnskaps- og erfaringsgrunnlag som vil danne bakteppe for diskusjoner om mulige endringer i arbeidstidsavtalen, frem mot forhandlingene i 2017.

KS trenger både politisk forankring for og innspill til det som skal bli forhandlingsmandatet for arbeidstidsavtalen i 2017.

Særavtalen for barnehager, SFO og skole (SFS 2201)

Avtalen regulerer blant annet planleggingstid for pedagogisk personale. Dagens ordning legger opp til at pedagogenes planleggingstid på minst fire timer skal foregå i barnehagen. Det muliggjør individuelt planleggingsarbeid og samarbeid mellom pedagogene.

5. Arbeidsgiverpolitiske utfordringer

Det siste året har KS satt fokus på det som er kalt «utenforskap», og i denne sammenheng på de som står utenfor arbeidslivet. Debatthefte stiller spørsmål om hva som skal til for at flere av de som i dag står utenfor, skal kunne komme i arbeid i kommuner og fylkeskommuner.

6. Spørsmål til debatt

I debatheftet for 2017 stilles det fem spørsmål:

1. Hvordan kan en eventuell endret disponibel ramme brukes til å justere den lokale potten?
2. Ser kommunen/fylkeskommunen behov for endringer i Hovedavtalen? I så fall – hvilke endringer?

Momenter til sak om politisk behandling av debattheftet 2017

3. Ser kommunen/fylkeskommunen behov for særskilte endringer i særavtalene som har utløp i 2017? I så fall – hvilke endringer?
4. Hva kan bidra til at flere personer, som i dag står utenfor arbeidslivet, blir ansatt i ordinære stillinger i kommuner og fylkeskommuner?
5. Hvordan kan NAV gi kommuner og fylkeskommuner som arbeidsgivere god og hensiktsmessig bistand, slik at flere kommer i jobb?